

Stjecaj razbojništva i teške tjelesne ozljede

Sud prvog stupnja pravilno je postupio kad je djelatnost optuženika pravno označio kao stjecaj kaznenog djela razbojništva iz članka 218. stavka 2. i djela teške tjelesne ozljede iz članka 99. stavka 2. Kaznenog zakona, jer je utvrdio da je optuženik, čineći kazneno djelo razbojništva, s namjerom oštećeniku zadao teške tjelesne ozljede

Razbojništvo je složeno kazneno djelo kojim se napada imovina, ali i osobne vrijednosti (život ili tijelo, sloboda). Sastoji se iz uporabe sile protiv neke osobe ili prijetnje izravnim napadom na njezin život ili tijelo i oduzimanja tuđe pokretne stvari s ciljem da je protupravno prisvoji. Počinitelj razbojništva primjenjuje silu ili prijetnju prema nekoj osobi radi sprječavanja ili svladavanja otpora koji se pruža tijekom počinjenja krađe ili radi sprječavanja očekivanog otpora pri oduzimanju tuđe pokretne stvari. Sila odnosno prijetnja pojavljuje se kod razbojništva kao sredstvo, kojim se omogućuje oduzimanje tuđe pokretne stvari i zato treba prethoditi oduzimanju stvari. Sila međutim ne mora prouzrokovati i neke posljedice kod oštećenog. Dovoljno je da je upotrijebljena kao sredstvo za protupravno prisvajanje tuđe stvari. Međutim, ako počinitelj primijeni silu s odvojenom namjerom da žrtvi nanese tjelesnu ozljedu, odnosno ako primijenjena sila znatno nadilazi primjenu sile koja bi bila potrebna samo da se skrši otpor oštećenika, napad predstavlja ostvarenje samostalne namjere na teško tjelesno ozljeđivanje.

"Nije u pravu žalitelj kada tvrdi da je povrijeđen kazneni zakon na štetu optuženika time što je proglašen krivim za kaznena djela razbojništva i teške tjelesne ozljede iz čl. 99. st. 2. Kaznenog zakona u stjecaju, tvrdeći da je sam napad na oštećenika inkorporiran u zakonski opis kaznenog djela razbojništva, te da bi se moglo raditi samo o jednom kaznenom djelu razbojništva. Točno je da kazneno djelo razbojništva predstavlja složeno kazno djelo sadržano od primjene sile i oduzimanja tuđe pokretne stvari. Međutim, kako to ispravno utvrđuje i prvostupanjski sud, namjera optuženika je u konkretnom slučaju bila odvojena. Odvojenost ove namjere ogleda se kroz navode obrane optuženika koji opisuje prvo jedan udarac letvom u glavu oštećenika, od kojeg oštećenik nije pao, pa zatim drugi udarac, a potom i treći udarac u glavu, ne da bi skršio otpor oštećenika, kojeg očito više uopće nije bilo, već kako to navodi optuženik, da ovaj više ne bi jaukao. Prema tome, napad primijenjen na oštećenika predstav-

lja ostvarenje samostalne namjere (neizravne, kako je to bilo optuženo i presuđeno) na teško tjelesno povređivanje i znatno nadilazi primjenu sile koja bi bila potrebna samo da se skrši mogući otpor oštećenika oduzimanju novca. Stoga prvostupanjski sud ispravno utvrđuje da je optuženik svojim radnjama ostvario obilježja dvaju kaznenih djela za koja ga proglašava krivim, te mu ispravno zatim utvrđuje pojedinačne kazne i zatim jedinstvenu za kaznena djela počinjena u stjecaju."

Presuda broj VSRH I Kž 649/2005-6 od 8. 11. 2005.

Diskusija

Za učinkovitost kriminalističkih istraživanja ključna je količina informacija o događaju. Ukupnu količinu podataka koja nastaje počinjenjem nekog kaznenog djela možemo nazvati informacijski profil kaznenog djela. Počinitelji čine kazneno djelo svaki put na drugačije načine, iz čega nastaju potpuno drugačije vrste i količine podataka. Zato je informacijski profil svakog kaznenog djela drugačiji. Kriminalist svojim 'kreativnim' djelovanjem može utjecati na ishod i uspješnost kriminalističkog istraživanja. Apstraktni opis zabranjenog ponašanja pri tome mu služi kao okvir za djelovanje.

Priradio: dr. sc. Zvonimir Dujmović*

Engl.: Concurrent robbery and serious bodily injury

* dr. sc. Zvonimir Dujmović, profesor na Visokoj policijskoj školi MUP-a RH u Zagrebu.